

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „KOROŠKI SLOVENEK“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Naša vera v pravico.

O rajnem velikem kanclerju Seiplu trdijo, da je bil najlepši v svoji veri v dobro vsakega človeka, tudi svojega osebnega nasprotnika. To njegovo lastnost pripisujejo življenjepisci kanclerjevi izredni plemenitosti in pravicoljubnosti. Mi Slovenci na Koroškem verujemo v dobro nemškega človeka, v pravičnost nemškega naroda. Ta naša vera ni nikakor izraz narodne slabosti, marveč dokaz silnega slovenskega moralnega čuta. V svojo narodno pravico verujemo danes bolj nego sploh kedaj in vera v njo je v nas tako silna, da jo pričakujemo od nemškega soseda tudi še po stoletju naše borbe zanj. Ali zamore biti torej tudi ta vera otroška, neprevidna ali nizkotna? Ali naj se je sramujemo?

Ob zadnji akciji znane organizacije z imenom „domovinska zveza—Heimatbund“ se je ta naša vera v nemško pravičnost omajala — to prosto- dušno priznamo. Dejstvo, da bi po nepoštenju in nekorektnosti Heimatbunda naši kmetje prišli ob pravično zastopstvo v občinskih kmečkih svetih, vzbuja v nas upravičen odpor. Nekorektni in proti pomirjenju v vrstah slovenskega ljudstva naperjeni korak nas boli, ker stojimo pred novim dokazom nestrpnosti imenovane nemške organizacije. Slovenski kmetje nadalje upravičeno nimajo nobenega interesa na nacionalno-političnem boju v svoji stanovski organizaciji. Kot zvestim državljanom in katoličanom jim končno ne more biti vse eno, če spremljalo na deželi imenovano akcijo parole kot „sedaj vržemo črne“, „dež. kmečki vodja posl. Gruber mora izginiti“ i. dr.

Ob zadnjem dejstvu je vidna vsa težkoča okoli rešitve našega narodnega vprašanja na Koroškem. Nam sicer najnovejša akcija Heimatbunda ni nikako presenečenje in tudi ni osamljena v nizu zadnjih let, prenazorno pa dokazuje neiskrenost gotovih krogov, ki govorijo v nasprotju z nami o rešitvi slovenskega vprašanja na podlagi izjav poedincev h temu ali onemu narodu. Očitno je danes, da bi se s pristankom na to stališče podvrgli silnemu moralnemu terorju, ki ga izvajajo mnogi nestrpneži nemških nacionalnih krogov med nami do danes. V zavesti, da obvarujemo naše vasi ogabne in neznačajne borbe za vsakega poedinca, moremo nosilcem take nestrpnosti in neiskrenosti kvečjemu odreči pravico stališča in vmešavanja v naše zadeve. V tej zvezi povdari-

mo, da ne moremo razumeti, zakaj naj bi bila v očigled nepomirljivosti sedaj merodajnih nemških nacionalnih krogov naša zahteva po razpustu ali temeljiti preosnovi koroškega Heimatbunda naperjena proti državi ali deželi.

Ni v naši moči, da omajano zaupanje v nemško pravičnost spet utrdimo. Bojimo se celo, da bo, če se izvedejo oktoberske volitve v kmečko zvezo v smislu Heimatbundovih teženj, to naše zaupanje dokončno razveljavljeno. Atmosfera nove nacionalne nestrpnosti in novega nezaupanja je že po sebi malo pripravna za reševanje vprašanj tolike važnosti in kočljivosti, kot je narodnostno vprašanje na Koroškem. Votlive bi vrhutega ustvarile sliko južne Koroške, ki bi v svoji absurdnosti v ničemer ne zaostajala za ono okoli zadnjega ljudskega štetja. Npopravljen krivica pa bi v nas nujno morala buditi mnenje, da gledajo poklicani krogi naše vprašanje z očmi koroškega Heimatbunda.

Da se krivica nekorektnosti in nestrpnosti popravi, je vodstvo manjšinske organizacije ukrenilo vse potrebne korake. Ostane sedaj le še poziv rojakom: Mirno kri in trezne razsodnosti! Koroški Slovenci smo se napram svoji državi zadržali od njenega početka do danes tako, da je neupravičen tudi najmanjši sum nelojalnosti. Kar se posebej tiče kmečke stanovske organizacije v deželi, smo bili prvi, ki smo priznali njeno upravičenost ter smo jo s prvim dnem našega vstopa stvarno in moralno podprli. Tudi danes gredo naše želje za tem, da izide iz volitev solidno utrjena na znotraj in zunaj. V koliko je podana njena notranja utrjenost in solidnost v slučaju, da se vmešava v njene zadeve tuja, nacionalno-politična organizacija s kupovanjem kmečkih glasov, bo vedelo vodstvo koroške kmečke zveze samo presoditi. Mi prosimo samo naše kmete in kmečke volilce, naj ostanejo tudi znanprej mirni in razsodni! Tudi v bodoče jim bodita njihova pravna sila in pravicoljubnost zvezdi-vodnici!

Uvodno smo zapisali besedo o naši veri v nemško pravičnost. In sedaj zapišemo: te naše vere nas tudi danes ni sram! In ne bi se je sramovali tudi ne v slučaju, da bi jo dogodki bližnje bodočnosti razveljavili. Senca ne pade nobena na nas.

Konec boljševizma?

Tednik „Christlicher Ständestaat“ prinaša v prvi septembski številki pod gornjim naslovom sledeče misli okoli Rusije:

Zadnji dogodki v Rusiji vedno očitneje kažejo, da hoče Stalin resno ukiniti boljševizem, kot sta ga razumela Ljening in Trocki. Nova, bolj demokratična ustava v Rusiji je izprva izgledala samo kot nekak maneuver. Sedaj pa so v Rusiji uvedli tudi že zaslužek po kakovosti dela, zaščitili seve omejeno zasebno imetje, zakon in družino, dovolili izvrševanje verskih dolžnosti ter prepovedali splave. Končno so odstranili in še odstranjujejo stare, radikalne boljševike in sicer na enako nasilen način, kot je to nekoč delala caristična Rusija. V vsem tem je videti razvoj boljševizma k diktaturi enega moža, Stali-

na. Razvoj še ni dokončan, jutri pa že lahko stoji pred nami Rusija, ki ni samo zunanje članica Zveze narodov in velesila, s katero se sklepajo pogodbe, marveč ki se je tudi v resnici spet pridružila vrsti evropskih kulturnih narodov. Boj proti še obstoječi, jutri morda že odpravljeni kominterni naj se nadaljuje, ne sme nas pa boj zapeljati h temu, da ne bi videli velikega notranjega prevrata v Rusiji.

Nemčija poziva h križarski vojni proti židovskému boljševizmu. Minule dni se je vršil v Nürnbergu 8. kongres narodno-socialistične stranke. Otvoril ga je voditelj stranke z Hitlerjevo poslanico, v kateri Hitler napoveduje nadaljevanje nemške borbe za polno gospodarsko in politično svobodo. „Protiboljševizmu bo vodila Nemčija borbo z vso neizprosno, ker vidi v njej svoje

poslanstvo napram svetu.“ — Glavni govor je imel minister Goebbels. Minister je v njem napadel Rusijo v izredno ostrih besedah. Med drugim je dejal: „Boljševizem je zločinska blodnja židovstva, ki hoče uničiti evropsko kulturo in upostaviti židovsko gospostvo nad svetom. V Rusiji danes ne vlada delavstvo, marveč trije židi: Herschel-Jagoda, Mozessohn-Kaganovič in Stalinov tast Finkelstein. Ruski kmetje in delavci so tlačani, ruske žene ponižane v prostitutke. Vsi poštene ljudje vsega sveta se morajo združiti v križarsko vojno, da iztrebijo boljševiško kugo.“

Sv. oče in komunizem. Poročila, da bo Vatikan stopil v pogajanja s političnimi oblastmi zaradi enotnega nastopa proti boljševizmu, so izmišljena. Vatikansko glasilo povdarja, da je stališče Cerkve nezdržljivo z dnevno politiko. Pač pa namerava sv. oče storiti zelo dalekosežne ukrepe, da razgiba narode za duhovno borbo proti boljševizmu kot najhujšemu notranjemu sovražniku današnjega človeštva. Pričakuje se papeževa okrožnica, ki bo dala konkretna in za katoličane obvezna navodila za duhovno borbo proti sodobnemu poganstvu.

V Španiji ne gre boj več za svobodo ali demokracijo, marveč za rdečo ali belo diktaturo. Gre za to, ali naj odslej komandirajo v Španiji anarhisti, komunisti, ljudska fronta socialistov, fašisti ali vojaščina. Portugalska je danes ena sama orožarnica za Španijo, ima pa hkrati tudi že sama opraviti s prevratnimi elementi. — Boji med nacionalisti in rdečimi se medtem nadaljujejo. Na severu zmagujejo nacionalisti in so že zasedli mesto San Sebastian, osrčje dežele Baskov, približujejo se tudi že Madridu, ki ga hočejo od vseh strani obkrožiti in prisiliti do predaje. Poročila z južnih bojišč pa govorijo o zmagi rdečih čet. Mnogi listi vedo povedati, da pride do delitve Španije v rdečo in belo.

Notranji položaj v Franciji postaja vedno bolj zamotan. Komunisti hočejo na vsak način pomagati ogroženim španskim tovarišem. Na drugi strani pa proglašajo vodja francoskih komunistov, da hoče sporazuma Francije z Nemčijo in Italijo. Očividno je sprejel to navodilo iz Moskve, ki bi rada zbrisala svoje vezi s Španijo ali se morda dejansko rada odrekla komunističnim prevratnim ciljem v Evropi.

Glavno besedo ima: orožje! Nemčija je nedavno podaljšala vojaško službeno dobo. Francija je odgovorila s tem, da je zvišala svoje izdatke za oboroževanje in začela ponovno utrjevati svojo mejo napram Nemčiji. Gradili bodo spet nove vojaške aeroplane ter motorizirali svojo armado v podvojeni meri. — Tudi Italija je odredila novo oboroževanje ter ga zagovarja z nevarnim mednarodnim položajem. Poleg novih kreditov za armado skuša izpopolniti orožje ter zagotoviti preskrbo armade z industrijskimi izdelki. Državnim uradnikom je zvišala plače.

Mala zveza je imela po svojih zastopnikih minule dni svoje 11. zasedanje in sicer v Bratislavi. Pred zasedanjem sta se sešla jugoslovanski in rumunski ministrski predsednik ter se razgovarjala o medsebojnih političnih in gospodarskih odnosih Rumunije in Jugoslavije. Uspeh je bil, da bo odslej Rumunija dobavljala Jugoslaviji bencin za jugoslovansko vojsko, Jugoslavija pa sosedi razne industrijske surovine. Zasedanje v Bratislavi je vzbudilo v svetu veliko pozornost, pričakujejo se namreč važni in dalekosežni sklepi držav Male zveze okoli srednjeevropskega in splošno-evropskega položaja. O sestanku bomo še poročali.

Avstrija bo šla srednjo pot, tako je izjavil kancler dr. Schuschnigg na zaključnem zborovanju vseevropskega agrarnega kongresa: „Mi v Avstriji smo dežela sredine. Avstrijska politika bo vedno politika sredine. Vsakemu narodu in vsaki državi moramo pustiti ono možnost notranjega razvoja, ki jo izbere sam. S tem je za nas povdarjeno, da odklanja Avstrija komunizem, ki se

pri nas ne bo nikdar ukoreninil, odklanja pa tudi vsak drugi radikalizem." — Kmetijski minister Mandorfer se je na nedeljskem zborovanju v Gradcu bavil s kmetijskimi vprašanji: „Predstojete volitve v stanovsko kmečko organizacijo naj dokažejo, da med kmetijskimi delodajalci in delojemalci ni več razlike. Volitve so izredne važnosti. Gospodarske stike z Nemčijo zavirajo devizne težkoče, izboljšuje se predvsem lesni trg. Akcija za gorske kmete se bo izgradila.“

O zemlja domača, ti si nam kakor češminov cvet!

Saj i drugo cvetje diši.
Pa nobeno tako ko češmin,
saj i drugo cvetje cveti,
a zadnji cveti le češmin!

Pogačnik „Sinje ozare“.

Poznate je visoko pesem naših vasi? Pesem, ki tako mehko poje o lepoti naše vasi in ki trdo vzbode vse njeno grdo in nečedno? Te naše vasi! „Vse hiše so skupno sedle in s sadnim drevjem prepredle. Ali ni to slovenske ljubezni simbol? Drugod pa so hiše — ko bi se skregale in le z zavistjo spod čela se gledale: vsaka na svojem obronku samotna čepi.“ ... Pa — vsakih deset števil pri nas svojo gostilno ima, sosedu dva, le prečesto pravdarja dva: oče je grunt zapravdal in zapil, sin se tovarni prodal je za delavca. O naša vas — naše zapite ljubezni simbol! ... „Lepa je vas, lep je naš les in Bog je pri nas — pod vsako lepoto troje trpljenj: trpljenj devet! — ko angelov varihov dobrih devet našega prvega, našega zadnjega: o, to je naše tako, da domače nikjer tako ni — naše slovenske skromnosti.“

O naša vas, naše zapite ljubezni simbol! Potniku skozi naše doline se odpira vsepovsod bajno-krasna narava, sela srečuje in ljudi, o katerih bi menil, da uživajo največjo dobroto življenja: mir, sveti notranji mir, tako silen, da ga odražajo umerjeni obrazi, čednost in snaga, red in ljubzen. Morda je dobro, ker ni tako pri nas, da spregovorim par besedi o sencah med nami.

Omika in lepo vedenje sta bogastvo vsakomur, ki ju premore. Omiko si pridobiš v šoli, v društvu in cerkvi, s čitanjem in v pogovorih s pametnimi ljudmi. Lepega obnašanja se navadiš v dobro vzgojeni družbi. Nemci imajo pregovor: obleka dela človeka. To drž! Ljudi presojava najprej po zunanosti, nato po zadržanju, kretnjah in govoru. Trda je za denar in vsi vemo, koliko

stane skrbi in truda, preden more gospodar obleči vso svojo družino. Toda vedeti je treba: ne nova, temveč snažna obleka napravi človeka prikupnega!

Snaga in red bi morali biti najvišji zakon vsake kmečke domačije, vsake naše vasi. V tem pogledu smo sila nazadnjaški. Kdor je potoval po Švici ali po Nizozemskem ali Danskem, pa se vrne na naše podeželje, mora žalosten zmajati z glavo. Črnogorci pravijo: Vse za ugled, ugleda pa za nobeno cenno! To bi moralo veljati i za nas. Naj je še toliko trpljenja in garanja pri hiši, snaga in red zaradi tega ne smeta trpeti. Revščina ne sme biti izgovor, kajti tudi siromak ima dve roki, da lahko v svoji skromni bajti in okoli nje postavi vsako stvar na svoje mesto in da sleherni dan čisti svoje bivališče in dvorišče.

Vedno več dajemo na tujski promet. So vasi, ki so se vrgle nanj ko na zadnjo rešilno bilko. Medtem pa zevajo pred hišami smrdljiva gnojišča z razpadajočimi stranišči. Kdaj bomo preverjeni, da je treba pod v hiši in spalnici poribati vsaj vsako soboto, ne samo o Veliki noči in za silo še o Božiču? Glejmo, s koliko ljubeznijo obdajajo hrvaški kmetje svoja sela! Vsako pomlad prebelfijo svoje skromne hišice od zunaj in znotraj. Pri nas pa se hiše belijo po navadi vsakih sedem laških let, ko zunaj omet že odpada in ko je znotraj polno pajčevin, počrnelosti zaradi dima in polno umazanije zaradi muh. Še so pri nas v vaseh ponekod okna leto in dan trdo zabita, da ja ne bi prišlo nekaj svežega zraka v zatohle prostore. Marsikod pozimi še zasipajo okna z žagovino. Ob takem stanju se ne smemo čuditi, da zahteva strašna morilka jetika tudi v naših lepih in zdravih krajih toliko žrtev.

In kar pri nas tujci najbolj pogrešajo? To so vedri, veseli obrazi! Da bi videli dalmatinskega Kraševca, ki obdeluje bore peči svoje zemlje in je pomanjkanje njegov stalni spremljevalec, v njegovi vedrini in zadovoljnosti! Mi pa imamo vsaj kruha dovolj, pa se bere naša nezadovoljnost in zagrenjenost s slehernega obraza. Ali nam je s tem lažje in boljše? Pa nekdanja soseščina na vasi, kje je? V mračnih, zakajenih gostilnah so njeni ostanki, sicer pa se izogibavamo medsebojnih srečanj. Pa naša prijazna „Dobr den, Buh daj“ in tisoče drugih pozdravov, ali jih ne zamenjamo za nove, grde kletvine?

Čujte, bratje, pesem bodrilno: Narod sirota, zdrav, trikrat zdrav! Narod Frančišek, zdrav, trikrat zdrav! Pojdi, kakor te je Bog poslal: Vsem boš besedo o pravem, o tihem veličju prinesel, vsem, pod božjim soncem ugret, v dalj bo zavonjal češminov cvet... — Pojdimo zdravje iskat, nam in našim vasem! J. T.

PODLISTEK

Dr. Ivo Česnik:

Črnošolec.

(9. nadaljevanje.)

Celo uro je čepel med grmovjem, potem se je splazil kot tat čez brv in okrog mlina do listnice, varno odprl vrata in smuknil v nizko kolibo poleg velikega, prostranega hleva. Zakresal je kresilni kamen in vžgala se je goba. Pihnil je vanjo dvakrat, trikrat in jo vtaknil v listje. Zaplamtel! je zubelj in gost dim se je pričel valiti proti stropu.

„Zdaj pa urno tja v grmovje, da bom gledal rdečega petelina na strehi. Cilka bo moja, moja!“ Tedaj se je pojavila na hlevu glava skoz vrata. Veliki hlapec je čul šum in radoveden vstal.

„O, o, se pa že Gropa zopet klati okrog naših voglov. Spat se spravi, norec!“

Gropa se je ustrašil, da so se mu lasje zježili na glavi. Bežal je čez brv in skoz grmovje, kar so ga nesle noge. Pred kočjo je za trenutek obstal in se ozrl. Videl je, kako je švigal na enem kraju plamen skoz streho, kako so se kresale iskre in padale na travnik, na drevje in v reko, kako se je dvigal sajasti dim pod nebo, izpod katerega je pršel dež, videl je ljudi, kako so bos in napol oblečeni vpili in letali okrog. Pred mlinom je stal stari Mlakar gologlav in bos, vil roke in dajal ukaze. Zraven njega je stopila ravnokar Cilka, vsa prestrašena, lase razpletene, lica prebledela.

„Hlapec me je videl. Ves trud je zaman. Cilka ne bo nikoli moja. Sodili me bodo in me izročili biričem.“

Grozen strah se ga je polotil, oči so divje gledale v temo, videl je pred seboj biriče z nasajenimi bajoneti, s puškami na ramah, ki so mu zvezovali roke in ga odgnali v zapor, videl je,

kako so se mu rogali ljudje, mu žugali s pestmi in vpili: „Požigalec! Požigalec!“

„Ne, ne smejo me dobiti! Biriči me ne smejo goniti. Ne, ne!“

Strašno je zavpil, skočil v kočjo, pograbil mačko, jo stisnil pod pazduho, vzela v roko palico in stekel v gozd. Potne srage so mu stale na obrazu, v očeh mu je sijal strah pred zasledovalci. — Bežal je, bežal.

Dež je padel z vej na tla, veter je vel čez vrhove. Pot je bila polna kamenja in blata, krivenčaste korenike so se vzpenjale vsepovsod, grmovje je rastle na desno in levo in tolklo norca po glavi in licih, da so mu krvavela. Spotaknil se je in padel, klobuk mu je odletel bogvekam. Ni ga iskal, naglo se je pobral, stisnil mačko k sebi in bežal, bežal —

„Ne izpustim te, mucek, ti moj edini, dragi prijatelj!“

V vrhovih je šumelo, veje so se pripogibale in škripale, in norcu se je zdelo, da čuje rezanje hudih duhov, ki široko odpirajo usta in ga zro s plamenečimi očmi.

„Lump, zažgal si! Škodo si napravil, pa se bojiš kazni. Čak, zgrabimo te! Alo, v pekel z nami!“

Gropa bi si rad zatisnil ušesa, da bi ne slišal njihovega pretenja. Pa ni mogel.

„Stojte, pošasti! Pustite me!“ je vpil in se ustrašil lastnega glasu.

„Požigalec! Požigalec! Ha, lepo, plačilo ti damo. Cilko si hotel dobiti, dobiš pa čarovnico s Kleka. Alo, z nami, v pekel!“

Padel je in pošasti so ga obsule od vseh strani. Otrsel se je, tolkel s palico in se pobral.

„Mucek, ne boj se! Ne izpustim te, ne dam te pošastim. Ti si moj edini, dobri prijatelj!“

In je bežal, bežal. Za njim pa celo peklensko brezno vragov. Tema je bila in ni videl, kam leti, ali na desno, ali na levo, ali globlje v gozd

DOMAČE NOVICE

Bistrica na Zili. Naše križe in težave neradi pripovedujemo, le če jih je srce prepolno, vzkipi. Na naše planine smo vsikdar ponosni in mnogi nam jih zavidajo, češ prostrane in brezplačne pašnike imajo Zilani. Ti ne vedo, da prizadeva planina tudi velike skrbi. Letošnja planinska pašna naprimer ni ostala brez nepravil. Sredi planinskega bivanja je ubila strela ob nevihti naenkrat več konj, med njimi dva Čičejeva, Šavovo in Pivčovo kobilo. Posestniki so jih morali zagrebsti. Prizadeta je bila letos tudi goveja živina. Tik na grebenu gre italijanska meja in Italijani zidajo v tem času na meji razne utrdbe. Ljudje pravijo, da se je ob tej priliki ponesrečilo več glav živine. — Na zahomški planini sta letos poginili Žužejeva in Šentijevega kobila. Vsa ta škoda gre v težke tisočake in jo moramo popraviti sami z novim trudom. Zakaj bi vam torej vsaj ne tožili? — Minulo nedeljo so Zahomčani in sosedje praznovali cerkveni žegen. Kljub prizadevanju mnogih ginejo lepi stari običaji okoli žegnov in le radovedni bodite, če bomo prihodnjik, ko opišemo zahomški letošnji žegen, izrekli hvalo ali grajo.

Iz Bele že dolgo niste ničesar slišali. Pa imamo tudi marsikaj zanimivega. V poletju je največja na Jezerskem vrhu. Vsako nedeljo „roma“ na vrh mnogo ljudi. Po navadi jim gre za sladko in ceno kapljico, ki jo tam točijo, nekateri pa se divijo krasnemu razgledu, ki se odpira z vrha v kamniške gore in v dolino proti jugu. Na uvoz vina v našo državo je visoka carina, zato ga nosijo običajno v želodcih domov. (Kaj, če bi država zacarinila tudi takó uvozeno vino? Mi abstinenti bi tak ukrep samo pozdravili.) Kajti kar se godi često po strmi jezerski cesti proti Beli navzdol, že ni več človeško. Obcestni jarki in še cestna ograja bi vedeli celo povest o kolesarjih, ki so pozabili, da je kolesarjenjem z ravnotežjem v glavi in ne v nogah lahko sila usodno. Gostilničar Štajnar, ki je komaj pol ure pod vrhom, pa žalostno gleda za mimoidočimi in je vesel, če sme gostom ustreči s črno kavo. Pa se menda da živeti tudi od črne kavine kapljice?!

Gospodinjska šola v Št. Rupertu se odprla 3. novembrom. Poučevalo se bo v gospodinjsstvu, kuhanju, šivanju, vezanju, na željo v glashi in petju. Gojenke imajo v zavodu vso postrežbo, pouk traja šest mesecev. Prispevek po dogovoru z vodstvom zavoda, delno se lahko plačuje tudi v naturalijah. Prošnje je vložiti do srede oktobra.

Borovlje. (Obč. seja 3. IX. 1936.) Poročila g. župana: Občinsko predstojništvo se je trudilo, da

ali vun na polje. Prihitel je do reke in ni videl njenih valov in ni čul njenega šumenja, čul je le vpitje: „Požigalec! Požigalec! V pekel!“ Zmanjkalo mu je tal, valovi so se razveselili in vzpenili, začul se je grozen klic, mačkino mijavkanje, in zopet tihota. In reka je valila dalje svoje vode, dež je jel curkoma liti, veter se je polegel.

***

V vasi je zvonilo plat zvona. V dolgih od-dihljajih je pel bron svojo pretresujočo pesem in jo nesel daleč po dolini. Vaščani so se prebudili iz prvega opojnega spanja, hiteli napol oblečeni vun in se povpraševali in s strahom gledali drug drugega.

„Kje gori?“

„Pri Mlakarju. Hitro na pomoč!“

„Hvala Bogu, da le ni v vasi ognja.“

„Gasit, gasit!“

In hiteli so proti mlinu mladi in stari, fantje, možje in dekleta, eni iz radovednosti, drugi iz ljubezni do bližnjega, dolžniki iz strahu, da jim Mlakar ne zažene grunta na boben, če mu zgori mlin.

Tudi Štefan je šel. Prvi je bil na nogah, prvi je videl ogenj, prvi je klical in ukazal zvoniti, prvi je bil v mlinu in je pomagal vlačiti hlapcem skrinje in omare, postelje in mehove tja na travnik. In vselej je rekel mimogrede tolažilno besedo Mlakarju in Cilki.

Živina je tulila tam kraj poti, privezana za drevje. Komaj so jo rešili hlapci iz hleva. Prašiči so krulili in silili v ogenj.

Vročje iskre so padale na vse strani, in dušič zrak je silil v usta in črnil obleko, obraz, roke. Hlev je bil ves v ognju. Tramovi na strehi so zaprasketali: veter je pripihal zubelj do oken, zagorele so oboknice. Plamen se je prijel hiše. Prav nič ni pomagal dež, ki je pršel med iskre.

Tedaj so prihiteli vaščani.

bi doseglo kolikor mogoče dela za brezposelne, vendar ni posebnih izgledov. Le gotov znesek je na razpolago in s tem so se nadaljevala nekatera dela pri cesti od Bajtiš naprej. Tudi na produ pri Dobravi so se izvršila nekatera dela. Pogajanja so se vršila nadalje glede izvedbe dela pri cesti skoz Borovlje. Upati je, da se bo prihodnje leto tlakovala cesta od Dobravskega mostu do mosta pri Pollaku. Skušalo se bo doseči, da se izvrši to tudi še za gotov del ceste na Dobravi. Kvadratni meter tega dela pride na približno 6 do 7 šil. in prispeva k temu dežela 70%, ostalo občina. — Sprejmejo se nekatere osebe v občinsko pristojnost, deloma odklonijo. — Prošnja za odškodnino pašnih servitutnih pravic na Dobravi se odkloni. — Priporoča se gostilniška koncesija Justu Ferdinandu na Kobli, ker je na isti hiši že stara tozadevna obrt. — rPiporoča se tudi razširjenje tesarske obrti na mesto Borovlje mojstru Johanu Kribitz. — Stavbni odsek predlaga, da bi se porušila oz. odstranila dosedanja mežnarija poleg cerkve. Načrt za to je že obstojal pred vojno, hiša je sedaj potrebna popravila in mesto tega se bo odstranila, ker ovira promet. Mežnar dobi od občine stanovanje v Boštovi hiši. Se sprejme z 12 glasovi. — Finančni referent g. Kometter poroča o stanju občinskih financ. Močno so narasli prispevki za bolnišnice, ki znašajo za prvo četrtletje 1936 7000 S. Razveseljivo je, da deluje obč. kino letos bolje kot lani. Dohodki so znašali lani do koncem avgusta S 14.7000, letos do istega časa S 17.060. Z delom ceste proti Jaritzevi žagi se bo pričelo, tozadevni rekurs je bil odbit in rešen v prilog svoječasnemu obč. sklepu.

Borovlje. (Razno.) Obrat na žagah v naši okolici je zadnji čas nekoliko zastal, ker so iste že dosegle določeno višino izvoza. Tudi pri puškarski obrti je začelo popuščati delo. V strokovno šolo za puškarstvo je menda novovpisanih 24 učencev. — Čebelarji se ne hvalijo posebno, vsekakor smemo računati, da je bilo letos nekako srednje. — Krompir kaže dobro, ako bo le jesen ugodna, samo koruza bo zastala. — Na vrh Ljubelja stojita ob cesti ravno na meji dva stolpa iz kamna. Eden od teh se je porušil in bo sedaj postavljen nanovo. Tudi drugi je že star in pogajanja med jugoslovanskimi in našimi oblastmi so določila, da se postavi oba nova. Enega delajo sedaj Avstrijci in je delo poverjeno mojstroma Košatu in Čekotniju iz Borovelj, prihodnje leto pa bodo postavili drugega Jugoslovani. Stvar pa ni tako enostavna. Obeliski so že precej stari, so zgodovinski in spadajo pod „Denkmalschutz“. Vsled tega morajo biti novi iz istega kamna ko dosedanj. Ta kamen pa je iz Moravč, t. j. na slovenski štajerski meji in kamnolom tam je opuščen že več ko 30 let. Vendar je moral biti pripeljan kamen iz tistega kraja, četudi bi se dobil bližje boljši; tako zahteva „Denkmalschutz“. — Cerkev v Borovljah se slika in popravlja nanovo. To je vse lepo in prav. Samo se nam zdi nekako čudno, da se pri tem ni oziralo na stare domače slikarje. Še bolj čudno se nam pa zdi, da je pri novem slikanju izginil stari slovenski napis na stropu in nadomestil z latinskimi. Ali naj se izbrišejo na ta način še zadnje sledi, da je tu prebivalo že od nekdanj slovensko ljudstvo? Mnenja smo, da verno slovensko ljudstvo tega ni zaslužilo in se bodo ljudje na ta način le še bolj odtujili. Na Ljubelju postavljajo nov stolp in Denkmalschutzamt zahteva, da se mora dobaviti za istega kamen iz starega spodnještajerskega kamnoloma. Slovenski napis v Boroveljski cerkvi stoji gotovo že preko 50 let. Ali to ni nobena zgodovinska reč, ko se v tej božji hiši zbira že preko 150 let slovensko ljudstvo in moli ter časti svojega Boga v besedi svojih pradedov?

Gluhi les. Tam okoli Zablatniškega jezera samujemo mi iz Gluhega lesa. Pa je razmerno živahno v poletju pri nas. Naše jezero je vedno zasedeno, posebno mnogo je videti tukaj letujočih „Turnerjev“. — Letina je bila slaba in naša nada velja sedaj ajdi, ki dobro kaže. Bog jo varuj slane! Mnogo smo pridelali sena in otave. — Mnogo smo tudi zidali. Hribernik pd. Hus si je postavil ličen nov skedenj, Hariž pa sredi vasi na mestu, kjer je doslej star križ, lično zidano kapelico. Poslikal jo je prav lepo slikar iz Globasnice. Kapelica je sedaj res pravi kras naše lepe vasice. Stari leseni križ pa je dala prenoviti Marijeta Hus in ga postavila na hribču poleg svoje kajžice.

Rožek. (Razno.) Zaradi protidržavnega delovanja se bo pred sodiščem zagovarjalo okoli 30 oseb. 15 od teh se jih nahaja v preiskovalnem zaporu, ostali čakajo na obravnavo doma. Razun domačinov so med njimi še nekateri iz Vrbe,

Podhuma, Št. Jakoba in Škofič. Kot se je dogladno, so se le-ti organizirali v hitlerjanski napadalni skupini in se shajali v šmarških gozdovih pod Kozjekom v neki skriti kotlini. Zanimivo je, da so prizadeti člani tukajšnjega nemškega pevskega zbora in Heimatkreis. Njihov voditelj in organizator je bil baje Franc Seidl, rojen Nemeč, ostali so narodni odpadniki, katerim je po zaslugi raznarodovanja postala zvestoba tuj pojm. — Zadnje avgustovo nedeljo je bila pri nas redka slavnost: sv. maša na prostem. Lovski polk šte. 3 iz Tirola je tukaj praznoval svoj spominski dan. Sv. mašo je daroval vojni kurat, med daritvijo je svirala vojaška godba. Strumni in dostojni nastop vojaštva je napravil velik utis. — Umril je po daljši bolzeni dobri Rupnikov oče. Previden s tolažili sv. Cerkve je umrl 3. t. m. in zapustil ženo ter troje odrastlih otrok. Domači pevci so mu v slovo zapeli ganljivo žalostinko. Naj mu je večni mir!

Borovlje. V nedeljo dne 30. avg. smo spremili ob veliki udeležbi k zadnjemu počitku Barbaro Čemer. Rodom iz p. d. „Tončove“ hiše v Resnici se je poročila z Šimenom Čemerjem, sinom zavedne Frimarjeve hiše na Kobli pri Borovljah. Šimena je gnalo v svet in že več kot pred 25 leti se je preselil v Ameriko, kjer je s svojo marljivostjo postal samostojen obrtnik. Leta 1923 je odpotovala tudi žena s hčerko z njim. Ljubezen do njenih dragih in njenega doma jo je vedno zopet vlekla semkaj in ko je prišla letos o veliki noči, je kmalu začela bolehati in 28. avg. za vedno zatisnila oči. Že v mladosti je rajna rada in z veseljem delovala pri slovenskih društvih, nastopila pri nešteti igrah in bila svojčas tudi predsednica ženskega društva v Borovljah. Naj ji bo domača zemlja, katero je tako ljubila, lahka! Zaostalim naše sožalje.

Blato. Umril je Črnčev oče Mihal Črnic, star 70 let. Bil je priden in pošten gospodar, stara blaška korenina. Mnogo je prestal križev in težav, pred leti je požar uničil celo njegovo imetje, a s svojo pridnostjo si je postavil novo, še lepše domovanje. Bil je ves čas zvest svojemu narodu. N. p. v m. — Na praznik Vnebovzetja so premirili dobra Krištanova mati. Vsa leta so čistili božjo Mater in dana jim je bila milost, da so se preselili k njej na njen najlepši praznik. Blag jim pokoj!

Drobiž. Za poslevodečega tajnika pri dež. vodstvu dom. fronte je bil imenovan dr. Rupert Roth. — Za avstrijske srednje šole je prosvetni minister določil enotno šolnino v znesku 48 S za polletje (doslej 40 S). Znižanja se bodo dovoljevala v enakem razmerju ko doslej. — K 10. oktobru pripravljata domovinska fronta v Celovcu veliko slavlje. — Minuli petek je posetilo dež. mesto 80 rajhovcev, med njimi nekatere osebnosti. — Kancler Schuschnigg je obiskal na Dunaju se mudečega angleškega kralja Edvarda. Kralju je bivanje na Dunaju tako ugajalo, da ga je podaljšal za par dni. — Prezident Miklas je odpotoval z letovanja v Vrbi minuli petek. — V Celovcu je umrl znani mesar in prekajevalec Sebastijan Koschitz. — 36-letni v Bekštanj pristojni Jonez Ulbing je bil vsled ponovne tatvine obsojen na 3 leta težke ječe. — V vabilu na Heimatbundovo prireditev v Glinjah beremo tale stavek: Prireditev, ki se vrši v nemškem Rožu, torej na zgodovinskih tleh, bodi dokaz zvestobe za nedeljeno Koroško! (Kot da je ne bi z „nemškim“ Rožem že razdelili?) — V minulemu letu je bilo v deželi 263 požarov, skupna škoda nad dva milijona šilingov. Po številu požarov prednjači celovški okraj, nato sledi šentvidski in za njim velikovski. Vse koroške požarne brambe štejejo skupno nekaj nad 21.000 udov.

Okoli volitev v K. Bauernbund. Na uredništvo so došla nekatera vprašanja okoli volitev v oktobru. Odgovarjamo nanje v smislu odgovorov načelnika celovške volilne komisije: 1. Kdor ni svojeručno podpisal svoje kandidature ali pristopnice, ne sme kandidirati oz. voliti. — 2. Sprejem volilcev v volilni seznam je po 30. avg. nepostaven in se volilce lahko izreklamira. — 3. Volilce, ki ne znajo ne brati in ne pisati, lahko spremljajo drugi na volišče. — 4. Kdor poleg posestvi izvršuje kako obrt, lahko pripada kmečki ali obrtniški stanovski organizaciji. Član obeh ne more biti. — 5. Zadeva višine prispevka, ki mora biti plačan, da je kdo član Bauernbunda, pripada izključno Bauernbundu. — 6. Dež. postava izrecno predvideva možnost črtanja kandidatov na glasovnicah. Odredba, ki bi predvidevala vezane kompromisne liste, na katerih ni mogoče nikogar črtati, doslej še ni izšla.

NAŠA PROSVETA

Pesem naših gora.

Naše gore, kako so lepe in mogočne! Tujca privablja iz daljnih daljav in domačin se utrga od dela ob pogledu na nje ter se vspne na njih ponosne strmine. Zlasti naš dijak jih ljubi, ker so mu živ simbol njegove rasti. Saj hoče stati nekoč med svojim ljudstvom trdno in neomajivo kot stoje sredi naše zemlje mogočne in nepremakljive naše gore. Naše gore, to so stebri med nebom in zemljo, med življenjem in umiranjem, med zarjo sinjega jutra in mrakom ob sončnem zatonu. V naših gorah je združeno vse: naša tisočletna zgodovina in naša najnežnejša mladost, moč našega kmeta in trpka razoranost delavca-težaka. Zato nam govore te naše gore skrivnostno govoric, pojo nam prečudežno pesem, vsem razumljivo, vsem v srce segajočo.

Čuj kmet, čuj oče pesem naših planin!

Kakor ti smo me nepremakljivo zasidrane v globini grude domače. Že stoletja in tisočletja krože nad nami sonce, luna in zvezde, že tisočletja se zaganja ob naše grebene razbesneli vihar — a me stojimo trdno in nemo. Viharji drvijo mimo nas, preko nas.

Ravno tako ti kmetič koroški trdno stojiš že vsa dolga stoletja na grudi svojih očetov in orješ, seješ in žanješ. Čuj torej pesem svojih planin, ki ti kličejo od zore do mraka in v burji temnih noči: brat naš, tudi ti stoj nepremakljivo in varuj svoje zemlje neprecenljivi zaklad!

Čujte matere naše, čujte tudi ve pesem koroških gora!

Raskavi kakor vaše žuljave roke, razorani kakor vaša dobra obličja so naši grebeni, trdni in neupogljivi kakor volja in vera vas vseh. V višine proč iz nižin gre naša pot, v višine, ki vsega dobrega in lepega daljni so cilj. Matere, prisluhnite torej pesmi koroških gora! Podobne ste nam v svojem posvečenem materinstvu, ki gleda le kvišku, ki vidi le dobro, ki vedno le služi, daje deli.

Pa še ti, mladina, prisluhni melodiji Ojsternika, Dobrača, Jepe, Golice, Stola, Obirja in Pece — naših večno mladih planin!

Mladost ti s toplim sladkim obiljem lije iz njihovih sten, svež idealizem kipi iz njihovih grebenov, ki so v svoji večni belini simbol tvoje čistosti. Utrujenost? Tu je ne čutiš, pa naj si hodil že pet ur. V mogočnih utripih se odpira srce temu močnemu, nedotakljivemu višinskemu življenju in ga zajema vase. To je pramoč, ki proži človeku velike preproste duri narave, to je mladost, ki ne pozna teže in teme, ki je zmožna velikih dejanj. Prisluhni torej mladi rod, tej večno lepi pesmi, ki te dviga, bodri, ki ti odpira zapahe najglobljih ječ, v katere te vklepa mrka vsakdanjost. Da ji uideš, mladina, zato bodi krepka in močna kakor so krepke in nepremakljive naše gore!

(Konec sledi.)

Pevska slavnost v Logi vesi. Minulo nedeljo je prisostvovalo nad 400 ljudi pevski prireditvi zborov iz Bilčovsa, Št. Ilja, Rožeka, Škofič in Loge vesi na vrtu Štajharjeve gostilne v Dobu. Iz vseh krajev so došli poslušati in ni jim bilo žal. Zbori so dokazali dobro vajo in strumen nastop, škoifiški tamburaši pa celo, da so med prvimi v deželi. Kot vedno, je užgal najbolj skupni nastop vseh zborov v koroških narodnih pod vodstvom g. Pavla Kernjaka, vendar so prišli tudi posamni nastopi do dobre veljave. Občinstvo je navdušeno nagradilo pevce in tamburaše z velikim aplavzom in izražalo željo, da bi našo lepo pesem še večkrat čulo. Prireditev je otvoril in spretno vodil čvrsti predsednik logaveškega društva, katero je po svoji požrtvovalnosti in še po sijajni disciplini svojega zbora dosegel višino najboljših naših društev. V okvirju prireditve sta bila nagovora zvezinega zastopnika g. prof. dr. Tischlerja in č. župnika Starca, ki sta v izbrani in poljudni besedi tolmačila, da je slovenska pesem znanilka narodove ljubezni do slovenskega kulturnega bogastva. Omenimo naj še vrle logaveške dečle v slikovitih domačih nošah, ki so pripenjale na prsa številnih udeležencev lepo duhteče slovenske nagelje. Pa so ob koncu dejali silvolasi Andrejev oča: prihodnje leto pa še večjo prireditev, da spet zaživi dolina med jezerom in Dravo!

Im Zeichen höchster Sicherheit

läuft das gigantische Getriebe des Verkehrs stets flaglos: Männer und Maschinen halten treue Wacht! . . . Im Zeichen höchster Sicherheit steht der Betrieb unserer Gesellschaft unter Führung pflichtbewusster Männer! . . . Wohl und Wehe Hunderttausender liegen in unserer Hand: das Wissen um diese Verantwortung ist unser Leitstern! Wer sich unseren Polizzen anvertraut, fährt gut und sicher! . . .

Osterreichische Versicherungs A. G.

GOSPODARSKI VESTNIK

Upanje za kmeta.

Dne 9. sept. je bil otvorjen evropski poljedelski kongres na Dunaju. Ta kongres pozdravlja strokovnjak Coudenhove-Kalergi s člankom v listu Reichspost. Izvajanja tega učenjaka zamorejo kmeta razveseliti in nam kažejo neko pot v boljšo bodočnost.

L. 1929 je bil na Dunaju prvi vseevropski kongres. Coudenhove-Kalergi zastopa misel, da je neobhodno potrebno za Evropo, da se številne male evropske države združijo ter se tako varujejo in branijo zoper Rusijo, Ameriko, Angleško, Japonsko. Najprej se je mislilo na politično združenje evropskih držav in držav. Dollfuss je pa na zborovanju l. 1933 pokazal drugo pot: gospodarsko združenje evropskega kmetijstva je treba izvesti. Evropski poljski pridelki se naj varujejo proti Ameriki, Argentini in Sovjetiji. Evropa mora spoznati, da z ameriškim in ruskim žitom ne more tekmovati, zato je prosto uvažanje tujega žita v Evropo za evropskega kmeta pogubno. To že ves čas vemo, odkar so železnice in parniki znižali voznino na približno en šiling pri metercentu. Evropa mora spoznati, da od kmeta živita obrtnik in delavec in če se uniči kmečki stan, samo raditega, ker se kruh v Ameriki ali Sovjetiji zdaj kupi ceneje, bosta se pogubila tudi delavec in obrtnik. Evropa mora, kolikor ga imamo, najprej kupovati domači kruh in potem šele naročevati tujega. Tako se bojo evropski kmetje mogli svojega pridelka znebiti po ceni, ki je ne bojo diktirale tuje borze, tuji trgovci v Čikagu ali sovjetska vlada. Tako si bojo pomagali milijoni evropskih kmetov in kmetijskih delavcev. Kmečko ljudstvo bo zopet moglo kaj kupiti ter bo postalo redni odjemavec za vse, kar pridelava tovarna. Tovarne bojo zopet imele dela, obrtnik bo kaj zaslužil in ljudje, ki danes nimajo dela, bojo našli svoj zaslužek. Evropa se mora zavedati, da se more vzdržati le s skupnimi močmi, in ko bojo evropske države to resnično spoznale, potem šele se bo moglo iti korak dalje in odstraniti vse trgovske težkoče, ki zdaj zabranjujejo medsebojni promet v Evropi.

Kmetijska Panevropa, to je Dollfussova srečna misel. Prvi korak je bil dogovor z Italijo in Ogrsko, drugi korak hoče združiti srednjo Evropo, potem bi se združila vsa Evropa, izvzemši Rusijo in Angleško. S tem, da se pomaga in reši evropskega kmeta, se reši vse evropsko gospodarstvo. Mali meščan je nositelj narodne misli, tovarniški delavec je zagovornik internacionale, kmet pa je zastopnik evropske misli. Mali meščan s svetom nima kaj stika, vsaj gospodarskega ne, tovarna od nekada vidi samo svoj izvoz, ki ji daje zaslužka. In da more poceni izvažati, hoče za vsako ceno doma cenene kruha, kmet pa ne izvažja ničesar in njemu naprej preti tuji import. To je treba pomisliti, potem bo vsak kmet in vsak kmečki delavec panevropjec. Tukaj ne gre samo za kmečke koristi, marveč za obstoj Evrope. Evropa bo svojo kulturo vzdržala, dokler bo kaj kmetov. V Ameriki kmeta ni in Sovjetija ga je ubila. Tam se žito pridelava kakor blago v tovarni. Evropsko kulturo bo kmet vzdržal, ker kmet odklanja vojsko in bolševizem. Evropski kmet je hrbenica vsega evropskega gospodar-

stva in evropske kulture. Vseevropsko združenje kmetov bo poživilo evropsko industrijo, ter zmagalo brezdolje in vso evropsko bedo.

Les je najcenejše in najboljše gradivo. Za razne zgradbe uporabljamo po vojni večinoma kapravnimo nezgorljive, lahke so in suhe, pozimi men, opeko in beton. Na les smo čisto pozabili. Medtem pa se udomačujejo drugod zbog nizke lesne cene lesene stanovanjske hiše, leseni hlevi i. dr. Lesene stavbe imajo mnoge prednosti pred zidanimi. Držijo ravno tako dolgo, lahko jih natople, poleti hladne, vrhutega pa polovico ceneje nego zidane. Eno seve moramo paziti: uporabljiv je samo suh, v zimski dobi posekan les. Les se mora sušiti vsaj leto dni. Splošno je n. pr. znano, da se živina v lesenih hlevih bolje počuti, nego v stavbah iz kamnja ali opeke. Posebno je važno, da je strop iz lesa. Betonski svinjaki so krivi premnogim boleznim prašičev in danes gradijo moderni svinjereji samo lesene svinjake. Torej velja: les je najcenejše in najboljše gradivo!

Tuji denar se plačuje: za 100 mark 211.29 S, 1 angleški funt 26.80 S, 100 dolarjev 529.64 S, 100 francoskih frankov 34.90 S, 100 čeških kron 18.88 šil., 100 švicarskih frankov 172.82 S, 100 lir 41.70 S.

ZANIMIVOSTI

Italijani reformirajo Addis Abebo. Prestolici Abesinije hočejo dati Italijani povsem novo, moderno lice. Izdelali so načrt, po katerem naj postane Addis Abeba monumentalno mesto z vilami in vrtovi za 200 tisoč prebivalcev. Nova prestolnica bo zgrajena kot ena celota, mesto bo razdeljeno v četrti. Tako bo imela Addis Abeba svojo četrt za bivališča, za urade, za hotele, za trgovine, za domačine, na robu mesta pa se bodo nahajale vojaške kasarne in tvorila vojaško četrt.

Kako je Nobel iznašel dinamit. Alfred Nobel, slavni švedski kemik in ustanovitelj nagrade za najboljša dela sveta, se je nekoč urezal v prst. Vzel je nekaj bombaža in ga pomočil v alkoholni eter ter s tem namazal rano. Prav tedaj je iskal snov, ki bi vsrkavala nitroglicerin in ga zgoščala. Ko je opazoval, kako se je lepljiva snov na njegovem prstu počasi strčila v prožno plast, mu šine v glavo misel, da bi se na ta način dalo zgoščevati tudi nitroglicerin. Preizkusil je misel in dejansko je nastala trda snov: dinamit. Majhna ranica na prstu torej je bila povod, da je Nobel iznašel razstrelilno snov, ki igra danes tako velikansko in usodno vlogo v svetu.

Z gledanjem v daljavo menda še dolgo ne bo nič. Vendar so ameriški inženjerji mrzlično na delu, da pripravijo aparat, ki bi ga lahko zmogli srednji sloji. Zaenkrat namreč so sprejemniki za zvoke in slike iz daljave tako dragi, da si jih zamorejo omisliti samo bogatini. Tak kompletan aparat stane danes 250 dolarjev, kar bi znašalo v našem denarju nad 1200 šilingov. Skušalo ga pomenostaviti, vendar zadevajo venomer na nove tehnične težkoče. Lahko pa se zgodi, da se nenadoma pojavi na trgu tak aparat za nizko ceno in tedaj je odklenkalo sedanjim radio-aparatom, gramofonom in sličnim napravam.

Najhitrejša ladja sveta je angleška „Queen Mary“. Pred tedni je prevozila ocean med Ameriko in Evropo v štirih dneh in si tako priborila sinji trak, odlikovanje za najhitrejšo ladjo. Dolej je imela trak v posesti francoska ladja „Normandie“. Zmagovalko v svetovni tekmi za največjo brzino na morju je pričakovala ob njenem povratku v domače pristanišče velikanska množica ljudstva. Vsa Anglija je govorila o dobljenem rekordu, kapitan in častniki ladje so v ustih vseh Angležev. Pa tekma gre naprej in kmalu bomo čuli o novi ladji, ki je še hitrejša od angleške. Prorokujejo, da pride nekoč celo dan, ko lahko dospeš z ladjo preko morja v teku 48 ur. Mi ga najbrže ne bomo doživeli.

Japonke, vedno smehljajoča se dekleta, bi lahko bile vzor dekletom v ostalih delih sveta. Vse so vzgojene v služnosti in pokorščini možu in očetu. Naj jih tepe še taka bolečina, zakrije jo vedni smehljaj na licih. Japonke ne boš nikjer videl zagrenjene ali jokajoče, njen obraz je vedno veder in vesel. So mislili, da bo evropski modernizem spremenil značaj japonskega dekleta, ki mora danes iskati kruha v tovarnah, trgovinah in drugih modernih poklicih. A kljub modernizmu je ostala Japonka do danes taka, kot je bila pred dva tisoč leti, ko se je japonsko cesarstvo začelo. Ostala je kot roža, ki razveseljuje v soncu in nevihti, skromna, pokorna in vedra.

Mlečna vojna v Franciji. V francoskem okraju Belfort divja trenutno vojna, v kateri se namesto rdeče krvi prelija belo mleko. Že dalje časa se ondod bijeta dve večji mlekarne v divji tekmi za premoč. V zadnjem času je postal način boja povsem svojevrsten: člani in pristaši ene mlekarne napadajo iz zased vozove druge mlekarne, natovorjene s posodami z mlekom, jih prevračajo in mleko izlivajo v cestne jarke. V zadnjih treh dneh so „prelili“ nič manj ko 4000 litrov mleka v ostri bitki. Končno sta mlekarne zaprosili, da spremljajo njune vozove orožniki, obe pa iščeta novih načinov boja.

Točnost med klepetuljami. Soseda sosedi: „Kje je vaša Katra?“ — Soseda: „Pred dvema urama je odšla na pet minut k sosedi na obisk.“

Rešitev uganke zadnje številke: Prvi pastir je imel 5, drugi 7 ovac.

Sadjarji, kmetje!

Pozor!

Že 30 let obstoječa sadna drevesnica odda letos 300 lepih in močnih jabolčnih in hruškovih drevesc dobre kakovosti. Nadalje oddaja tudi cepljene in domače češplje, orehe, breskve in marelice. Cena najnižja. Obračajte se na naslov **Joža Pinter, pd. Bvažetnik v Srejah, pošta Št. Jakob v Rožu.** 56

Na prodaj

kompletno čevljarstvo orodje in dva šivalna strpja za čevljarje. Cena vsled nujnosti prod. ugodna

Obrniti se je na: Občinski urad v Žvabeku, pošta Pliberk